

Handläggare: Lisbeth Oulis
Telefon: 08-508 02 340

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rapport om arbetet med unga vuxna

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner rapporten.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Sakir Demirel
socialchef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden begärde vid sammanträde den 26 april 2007 att förvaltningen skulle bereda ett ärende utifrån en skrivelse av Gunilla Bhur m.fl. (v) om nytt organisationsförslag avseende enheten för unga vuxna i Kista.

I Kista arbetar handläggarna i enheten för unga vuxna utifrån en helhetssyn med alla typer av ärenden i åldersgruppen 18-24 år, medan man i Rinkeby följer den funktionsindelade organisationen, där de specialiserade enheterna samarbetar kring målgruppen. Det finns för- och nackdelar med båda arbetssätten, men förvaltningen bedömer att fördelarna med en funktionsindelad organisation överväger nackdelarna.

I detta ärende analyseras målgruppen och arbetet med unga vuxna både i Kista och i Rinkeby stadsdelsförvaltningar. I den nya förvaltningen kommer arbetsledningen att ta vara på erfarenheterna från båda förvaltningarna genom att berörda chefer och medarbetare får möjlighet att delge varandra sina erfarenheter och planera för en vidareutveckling av arbetet.

Förvaltningen finner inte anledning att ompröva sitt tidigare beslut om att inordna arbetet med unga vuxna i den i övrigt funktionsindelade organisationen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner denna rapport.

Bilaga

Skrivelse 2007-04-26 till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd från Gunilla Bhur m.fl. (v) om nytt organisationsförslag gällande avdelningen unga vuxna i Kista

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben för Individ- och familjeomsorg i Rinkeby och baseras på både muntligt och skriftligt underlag från berörda enheter inom Individ- och familjeomsorgen i Kista och i Rinkeby.

Skrivelsen

Stadsdelsnämnden begärde vid sammanträde den 26 april 2007 att förvaltningen skulle bereda ett ärende med anledning av skrivelse från Gunilla Bhur m.fl. (v) om förvaltningens beslut om organisationsplacering av enheten för unga vuxna i Kista i den nya förvaltningen från och med 2007-07-01. Skrivelsen bifogas i sin helhet.

Förvaltningens synpunkter

I samband med att Rinkeby och Kista ska bilda en gemensam stadsdelsförvaltning, så har fråga uppkommit om hur arbetet med unga vuxna ska organiseras i den framtida förvaltningen. Att behålla det arbetssätt som tillämpats i Kista med en enhet som arbetar med alla typer av svårigheter och problem som de unga kan ha, överensstämmer inte med verksamhetsområdets övriga grundstruktur. Efter noggrant övervägande föreslog förvaltningen i förhandlingar med de fackliga organisationerna att arbetet med unga vuxna 18-24 år i den nya förvaltningen ska grunda sig på funktionsindelning – precis som för övriga enheter.

Medarbetarna som idag arbetar vid enheten för unga vuxna i Kista har med anledning av förvaltningens beslut uttryckt oro för att de erfarenheter och arbetssätt, som man utvecklat vid enheten kommer att gå förlorade och att det finns stor risk för att brukarna i målgruppen ska få sämre service i den funktionsindelade verksamheten. Medarbetarna i Rinkeby å sin sida, anser att det arbetssätt man utvecklat i Rinkeby fungerar väl och bättre svarar mot de krav på ”spetskompetens” inom respektive område som behövs för att ge brukarna bästa möjliga hjälp.

Unga vuxna i Rinkeby och Kista

I Rinkeby-Kista stadsdelsområde utgör de unga 16-24 år ca 14,2 % av befolkningen – andelen är ungefär lika stor i Rinkeby som i Kista stadsdelsområde. I Rinkeby-Kista stadsdelsområde och i staden som helhet är andelen bidragstagare i åldersgruppen 18-24 år hög. I Rinkeby utgjorde åldersgruppen 33,3 % av bidragstagarna och i Kista 15,2 % år 2005. Det motsvarar 550 personer i Kista och 520 personer i Rinkeby. Siffror för 2006 och 2007 från USK föreligger ännu inte.

I enlighet med budgeten för Stockholms stad 2007 ska stadsdelsnämnderna lägga tydligt fokus på att öka sysselsättningen för arbetslösa ungdomar. Det är angeläget att förkorta bidragstiderna för ungdomar och snarast möjligt kunna erbjuda dem adekvat hjälp att komma ut på arbetsmarknaden eller i studier. Detta gäller även ungdomar som har social-medicinska försörjningshinder.

Både i Kista och i Rinkeby har man under senare år uppmärksammat att åldersgruppens andel av socialbidragstagarna har ökat. Den största ökningen skedde år 2004. För att snabbt utveckla arbetet med unga vuxna 18-24 år har skapats särskilda lösningar för åldersgruppen i både Kista och i Rinkeby.

I Kista utformades i oktober 2004 en särskild enhet, där socialsekreterarna fick i uppdrag att handlägga alla typer av ärenden där åldersgruppen behövde socialtjänstens stöd. Det kunde alltså gälla ungdomar med påtagliga sociala svårigheter och problem som missbruk, ungdomskriminalitet, psykiatriska problem eller ungdomar som enbart behövde stöd i att komma ut på arbetsmarknaden. Enhetens arbetssätt har alltså skilt sig från Kistas i övrigt funktionsindelade verksamhet. Handläggarna har utvecklat egna kanaler till externa verksamheter och andra huvudmän för att på ett bra sätt kunna bistå de unga som behöver olika former av stöd- och vårdinsatser. Enheten har också inlett ett pilotprojekt tillsammans med Kista psykiatrisk mottagning i syfte att utveckla arbetssätten och samarbetet.

I Rinkeby valdes en annan modell som följde den funktionsindelning som redan fanns i verksamheten. I september 2005 bildades en unga vuxna grupp som arbetar med ekonomiskt bistånd. Målgruppen är unga vuxna mellan 18-29 år. Inom den gruppen arbetar vissa av socialsekreterarna endast med åldersgruppen upp till 24 år, dels i ett ”ungdomsteam” som särskilt riktar sig till ungdomar som är arbetslösa utan att ha socialmedicinska problem, dels i ett ”socialmedicinskt team”.

Dessa team samarbetar i sin tur internt med arbetsmarknadsenheten, enheten för vuxenstöd och enheten för funktionshindre beroende på vilken problematik som kan finnas i det enskilda fallet. Vid enheten för vuxenstöd har man utsett vissa handläggare som ska ansvara för unga vuxna 18-24 år som har beroendeproblematik, dubbeldiagnos (missbruk och psykiatri) eller psykosocial problematik. Även Rinkeby kvinnofridsteam samarbetar med försörjningsenheten när det gäller unga kvinnor som utsatts för hot och våld av närstående män eller av närstående i sin biologiska familj.

Behandlingsenheterna utreder problematiken inom sina specialiserade inriktningar och beslutar om insatser i form av vård och behandling. När det gäller samarbetet med externa aktörer finns vid behandlingsenheterna sådana kanaler upparbetade med både psykiatrin och beroendevården. I detta samarbete prioriteras unga vuxna. Dessutom har enheten för försörjningsstöd eget samarbete med psykiatrin, vårdcentralen, arbetsförmedlingen och försäkringskassan – ett samarbete som också kommit gruppen unga vuxna till del.

Analys av målgruppen

Handläggarna vid respektive förvaltning har gått igenom samtliga ärenden inom åldersgruppen 18-24 år. Genomgången visar att per den 30 april 2007 var 189 personer i åldersgruppen aktuella för insatser i Rinkeby och i Kista var motsvarande siffra 182 personer. Av dessa hade 125 personer (ca 66 %) i Rinkeby bistånd enbart i form av försörjningsstöd i avvaktan egen försörjning och i Kista var motsvarande siffra 95 personer (ca 52 %).

Gruppen som har försörjningsstöd som enda insats har inga andra primära svårigheter där den unge t.ex. bedöms behöva vård och behandling. Många unga i den grupp som endast är aktuella för försörjningsstöd får olika former av arbetsmarknadsinsatser, individuella samtal med handläggare och arbetskonsulenter, olika coachande insatser mm för att komma in på arbetsmarknaden. För att de unga ska få försörjningsstöd i avvaktan på arbete eller studier krävs att de deltar i den planering och de aktiviteter som bedöms nödvändiga för att nå målet. Detta gäller som arbetssätt både i Kista och i Rinkeby.

Vid mättillfället den 30 april 2007 var i Rinkeby 64 personer aktuella även för andra insatser utöver försörjningsstöd. I Kista var motsvarande siffra 87 personer. Den största andelen i denna grupp är personer som har en psykosocial alternativt psykiatrisk problematik (ca 34 %) eller en missbruksproblematik (ca 29 %). ”Övriga” i denna grupp har andra svårigheter. Det kan gälla unga som tidigare haft insatser på grund av brister i hemmet eller på grund av eget beteende, t.ex. kriminalitet. Det kan också vara ungdomar med fysiska funktionsnedsättningar som behöver särskilda lösningar för att kunna leva ett självständigt liv.

Analys av arbetssätt

Förvaltningen har fört diskussioner med medarbetare och ledningsgrupper i respektive förvaltning om fördelar och nackdelar med de två arbetssätten.

Enheten för unga vuxna i Kista menar att innan det nuvarande arbetssättet tillämpades hamnade många ungdomar ”mellan stolarna” eftersom det saknades rutiner inom förvaltningen som säkerställde att det alltid var någon enhet som tog huvudansvaret.

Till fördelarna med att ha en enhet där man handlägger allt, är att det aldrig råder någon tvekan om var i organisationen ärendet ska handläggas och att man därför också kan komma in med insatserna snabbt. Enheten menar vidare att det är en fördel om de unga inte behöver ha så många olika kontakter och att risken att de spelar ut handläggare mot varandra är liten, att utomstående myndigheter vet vart de ska vända sig med sina frågor och att medarbetarna inom enheten lätt kan nå varandra för konsultation och gemensamma möten.

Till fördelarna med att ha en funktionsindelad verksamhet även för unga vuxna som i Rinkeby, är att man kan säkerställa att medarbetarna vid respektive enhet behåller sin spetskompetens genom vidareutbildning och handledning och att man kan upprätthålla en kontinuerlig samverkan med de externa myndigheter och andra huvudmän som arbetar med samma slags problematik. För en grupp handläggare som arbetar inom *alla* typer av problemområden, så kan detta i längden bli svårt.

De problem som kan uppstå inom en funktionsindelad verksamhet avseende huvudansvar och samarbete har man i Rinkeby löst genom att utse särskilda handläggare för unga vuxna vid de olika enheterna och genom att förbättra samarbetsrutinerna mellan enheterna. Eftersom gruppen handläggare som arbetar med målgruppen därigenom blir begränsad har tillgängligheten ökat både för brukarna och handläggare emellan. I Rinkeby menar både handläggare och ledning att man lyckats minimera nackdelarna med en funktionsindelad organisation och att spetskompetensen säkerställer att arbetet både är rättssäkert och att den unge får de mest adekvata insatserna.

Om man ser till förbättringsområden vid respektive förvaltning är dessa präglade av de olika sätten att organisera arbetet. Bland förbättringsområden i Kista finns paradoxalt nog önskemål om att trots helhetsperspektivet kunna specialisera sig mot vissa "ärendetyper", att skapa gemensamt synsätt på vårdkedjor och bättre samarbete med ungdomsenhet och familjevård. I Rinkeby ser man förbättringsområden i arbetet med unga vuxna med neuropsykiatriska svårigheter och i samarbetet med enheten för personer med funktionsnedsättning.

I den funktionsindelade verksamheten i båda förvaltningarna har enheterna utvecklat samarbetsrutiner med externa aktörer och huvudmän, som också har verksamhet riktad till samma målgrupper. Enheten för unga vuxna i Kista har strävat efter att utveckla egna kontaktytor till externa aktörer, inte minst till psykiatri. Det är förvaltningens mening att parallella nätverk inom samma organisation splittrar resurserna på ett olyckligt sätt.

Det är dessutom så att Rinkeby och Kista hittills har haft delvis olika samarbetspartners t.ex. när det gäller både barn- och vuxenpsykiatri, eftersom landstingets upptagningsområden inte överensstämmer med stadsdelsområdena. Detta innebär en utökad kontaktyta i den nya förvaltningen och därför behöver nätverk och sam-

arbetsrutiner ses över, så att man kan hålla samman nätverken och ”koncentrera” samarbetsmöten i resursbesparande syfte.

Arbetet med unga vuxna i den nya organisationen

Förvaltningen kommer även i fortsättningen att prioritera unga vuxna och vidareutveckla arbetet för att förhindra att unga människor hamnar i beroende av socialtjänsten.

Förvaltningen bedömer att den funktionsindelade organisationen mycket väl kan anpassas även till målgruppen unga vuxna och att fördelarna med en utvecklad spetskompetens inom olika problemområden är större än nackdelarna. Fungerande samarbetsrutiner ska bevaras och arbetet med att vidareutveckla dem och skapa nya former av arbetssätt kommer att fortsätta och anpassas till åldersgruppens behov.

De erfarenheter och goda exempel på externt samarbete som finns vid båda stadsdelarna kommer att tas tillvara i den nya förvaltningen. Chefer och medarbetare som arbetar med målgruppen unga vuxna kommer att få möjlighet att delge varandra sina erfarenheter och gemensamt planera för en vidareutveckling av arbetsätten.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner denna rapport.
